

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม
วันที่ ๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

พระกตัญญู

ก่อนจ้งหัน

สุดท้ายที่เราเข้าคลังหลวงคราวนี้ ดอลลาร์ ๔๓๒,๐๐๐ ดอลลาร์ บทเวลาเอาจริงจริง ทองคำได้ ๖๐๐ กิโล นี่ละเอานะเมืองไทยเรา เอาให้ถึงจุดเลยนะ ทุกอย่างก็เรียบร้อยทุกอย่าง เห็นไหมคนไทยเรา มาประมาณได้หรือ ใครมาประมาณไม่ได้นะ หลวงตาจะฟาดปากมันเลย ฟาดแทนพี่น้องทั้งหลาย มาพูดส้อมส้อมห้าไม่ได้นะ นี่ว่าเท่าไรได้เท่านั้น เห็นไหมละ เมื่อรวมเข้าไปดอลลาร์ได้ ๔๓๒,๐๐๐ รวมทั้งหมดจึงเป็น ๘ ล้านเวลานั้นะ วันที่ ๑๐ นี้จะเข้าครบ ๘ ล้าน ทองคำก็ ๖๐๐ กิโลจะเข้าวันที่ ๑๐ มีแต่ใหญ่ ๆ ทั้งนี้คราวนี้

หลังจ้งหัน

(ลูกศิษย์อ่านหนังสือเชิญผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลายร่วมกันบริจาคปัจจัย เพื่อดำเนินการบูรณะกุฏิ ทางจงกรม และจัดพิมพ์หนังสือประวัติของหลวงปู่คำดี ปภาโส เพื่อเป็นการบูชาคุณ) เวลาทำเสร็จแล้วจะทำยังไงบ้าง เรื่องที่จะให้คนไปเดินจงกรมไม่มีใครกล้า ทำไว้เป็นที่ระลึก (ทำไว้แล้วเป็นที่เคารพสักการะ) นั่นแหละทำไว้เป็นที่เคารพสักการะเคารพถึงท่าน นี่ยังมาเกี่ยวกับเราอีกด้วย อันนี้ท่านเป็นพระที่มีกตัญญูเด่นองค์หนึ่ง ท่านอาจารย์คำดี คู่กันอยู่ตั้งแต่เราเรียนหนังสือ ตอนที่เราเรียนหนังสือเราคู่กับท่านอยู่แล้ว คู่กัน คู่กันมากอยู่นะ คือเราเรียนหนังสืออยู่ที่วัดสุทธจินดา จังหวัดนครราชสีมา ท่านอยู่วัดศาลวัน ที่เป็นพื้นที่ท่านเคยมาอยู่

จากนั้นท่านก็ออกไปเที่ยวตามเขา เช่นอำเภอปักธงชัย สะแกราอะไรแถวนี้ที่ข้ามไปกบินทร์ ที่เราจะสนิทสนมกับท่านก็คือว่า วันไหนเราไม่ได้เรียนหนังสือ ตรงกับวันท่านประชุมตอนบ่ายโมง ท่านอาจารย์สิงห์เป็นเจ้าอาวาสวัดศาลวัน สัปดาห์ประชุมที่หนึ่ง ตอนบ่ายโมง ถ้าวันไหนไม่วันตรงกับวันเราเรียนหนังสือ เราจะต้องไปฟังเทศน์ ตอนบ่ายโมงทุกครั้งเลย เราไปมาอยู่ตลอด ๆ ฟังอรรถฟังธรรมอะไรเราก็ฟังธรรมด้วยกัน คุยธรรมะกันเรื่อย ๆ พูดให้ตรงเลยเชียวว่า จ นกระทั่งท่านอาจารย์สิงห์ท่านนั่งธรรมาสน์เทศน์ เราไปเราจะนั่งตรงหน้าท่านเลย ทุกครั้งไป แต่ไม่เคยไปกราบไปไหว้ใกล้ชิดติดพันกับท่าน ท่านก็คงจะสังเกตเหมือนกัน

เราไปฟังเป็นประจำ ๆ จนกระทั่งท่านพูดให้ท่านอาจารย์คำดีนี่ฟังด้วยนะว่า มีพระหนุ่มองค์หนึ่ง ท่านวางนั้นนะ ท่านอาจารย์สิงห์ท่านพูดเอง พูดให้พระให้เณร อย่าง

ท่านอาจารย์คำดีฟังด้วย มีพระหนุ่มองค์หนึ่ง ฟังเทศน์นี้แปลกมากนะ วา่เงั้น มาเงั้นฟังเทศน์นี้เงั้นเหมือนหัวตอ เงั้นตลอด พระหนุ่มก็คือเรานี้แหละ สำคัญอยู่เงนะ ท่านพูดเท่านั้นแหละ แต่เราไม่ลืมนำคำพูดอย่างเงี้ ว่ามีพระหนุ่มองค์หนึ่ง เงั้นหน้าเรานี้มาฟังเทศน์ที่ไรเหมือนหัวตอ เทศน์จบแล้วยังเงนะ สำคัญอยู่เงนะพระหนุ่มองค์นี้ วา่เงั้น เราไม่ลืมนะ

นี่ฟังจะมาพูดตอนนี้ แต่ก่อนไม่เคยพูดใช้ไหม เรื่องมันมาเกี่ยว นี่ที่คุ้นกับท่านอาจารย์คำดี แล้วเราก็อกราบเรียนท่านอาจารย์คำดีว่า เราเรียนจบประโยคสามแล้วเราจะออกปฏิบัติ ท่านจำได้เลย แล้วเราก็ออกตามความสัตย์ความจริงของเรา ที่นี้พอเราออกปฏิบัติ แล้วมาพบกันอีก โอ้ย ท่านพูดด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส เพราะท่านทราบว่าจะอยู่กับพ่อแม่ครูจารย์ม่นมานานแล้ว จนกระทั่งหลังจากนั้นมาแล้วมาพบกัน “ทำไมท่านมหาพูด จึงมีคำสัตย์คำจริงเอานักหนา ผมไม่ลืมนะท่านมหาพูดเวลาเรียนหนังสืออยู่ ว่าจบประโยคสามแล้วจะออกปฏิบัติเท่านั้น นี้ออกจริง ๆ” ท่านพูดนะ

ที่นี้ก็มาถึงจุดนี้ ถึงจุดกุฎิหลังนี้ ทางจงกรมท่านอยู่ข้าง ๆ กุฎิเป็นสองชั้น ชั้นล่าง ชั้นบน ตอนเช้าหรือตอนเวลาใดก็ตามท่านมีเวลาลำเวลาท่านจะเดินจงกรมข้างทาง วันนั้นเผอิญท่านเดินจงกรมอยู่ตอนตี ๔ ระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกันในหัวใจ เลยไปติดปัญหากิเลส โอ้ย เหมือนแหลมหลาวเลยท่านว่า ทางหัวใจนี้เป็นทุกขที่สุดแก้ไม่ตก เราก็อจะเอาให้ตก เมื่อไม่ตกมันก็แทงเข้ามา คิดถึงใครมันก็ไม่ติดหัวใจ พออันนี้เสียดแทงเข้าไปในหัวใจจะลึกถึงแต่ท่านมหา เพราะเคยได้คุยธรรมะกันแล้ว เห็นว่ามันติดมาก มันขัดมาก เลยออกจากทางจงกรม มาถึงมาจุดรูป มีพระพุทธรูปเล็ก ๆ อยู่ข้างล่าง ท่านจุดรูป ท่านบอกเองนะ ท่านพูดเอง

นี่ละท่านเป็นพระกตัญญู ไม่มีคำว่าถือเนื้อถือตัวนะ จุดรูปจุดเทียนไหว้พระสวดมนต์แล้ว ตอนไปเห็นที่แรก “มาเร็วดีนะ” “ค่อยคุยกัน ๆ” “มาเร็วอยู่เงนะ” เราก็ไม่เคยไปวัดถ้ำผาปู่เลย ไม่เคยไปนะ บันดลบันดาลวันนั้น พอตื่นเข้ามา พอท่านกราบไหว้พระเสร็จแล้ว ท่านขออาราธนา ท่านไม่ได้บอกว่านิมนต์นะ ท่านพูดเอง จนกระทั่งเรตกตะลึง ตื่นในใจเรา อู้ย “ทำไมท่านอาจารย์พูดอย่างเงั้น” “ผมขอพูดเต็มหัวใจผมเถอะ” พูดเรื่องธรรมะ ท่านไม่ว่าสูงว่าต่ำ พูดธรรมะ ให้ผมพูดเต็มหัวใจผมเถอะ ขออาราธนาท่านมหาหมาโปรดโดยด่วน วา่เงั้นนะ บอกว่ามาโดยด่วน แล้วพอดี ๑๑ โมงเช้าวันนั้น มันก็พอดีจ้งหะกัน ท่านติดปัญหาตอนเช้ามีด

พอ ๑๑ โมงเช้าเราสั่งเขาไปตลาด แต่ก่อนรถก็มีน้อยด้วย บอกให้เขาเอารถมาเดี๋ยวนี เราจะไปวัดถ้ำผาปู่ ไปเดี๋ยวนี ไปนี้ให้ติดต่อเอารถมาเลย มาปู่บเลย ขึ้นรถไปเลย แม้เช่นนั้นเราไม่ได้ไปค้างกับท่านคืนนั้นนะ ไปนี้ยังไปแวะท่านอาจารย์ชอบเสียก่อน หนึ่งคืน ท่านยังว่ามาเร็วอยู่เงนะ คือท่านพูดวันนี้ วันหลังเราก็อไปหาท่าน ความ

จริงเราไปตั้งแต่วันนั้น ไปค้างที่วัดอาจารย์ชอบคืนหนึ่ง เพราะนั้นก็สนิทกับท่านมานาน พอไปเจอแล้วมันก็บันดลบันดาล เราไม่มีญาณมีแขนอะไรแหละ เราก็ไปตามภาษาของเรา พอเห็นหน้า “ มาเร็วอยู่นะ ” “ เร็วยังไง ” “ เตี่ยวจะได้พูดกัน ” ท่านว่า ตอนกลางวันให้ท่านมหาพักเสียก่อน แล้วตอนเย็นค่อยคุยกัน เราก็กราบเรียนท่านว่า “ กระผมจะมาค้างที่วันนี้ ” “ เอ้อ ถ้าวันตอนเย็นเราคุยกัน ”

ที่แรกท่านนึกว่าเราจะกลับ ท่านจะพูดธรรมะ นี่ละมาคุยธรรมะ จึงมาพูดถึงเรื่องมาเร็วอยู่นะ ท่านพูดถึงว่าอาราธนาเรามาโดยด่วน วา่งั้นนะ แล้ววันนี้ก็มา “ กระผมมาตามภาษาบ้าของผมต่างหาก เรากี่วา่งั้น ” “ มาภาษาไหนก็ช่างเถอะ เมื่อพบกันแล้วก็สมหวัง ” ท่านวา่งั้น ยังไม่ได้คุยธรรมะกันก็สมหวังแล้วแหละ จากนั้นมาท่านก็คุยธรรมะ พูดถึงเรื่องติดปัญหาของท่านมหา “ ผมติดปัญหาหัวอกนี้เหมือนจะแตก ” อย่างนี้จะปัญหา

เพราะฉะนั้นเวลามันจำเป็นมาถึงวังเข้าหาครูหาอาจารย์ อย่างท่านอาจารย์คำดี ท่านว่า “ ขออาราธนาท่านมหาบัวมาโปรดโดยด่วน ” พอตก ๕ โมงเย็นเราก็ไปหาท่าน ท่านเข้ารับปั๊บ ปิดประตูหมดเลย ไม่ให้ใครเข้าไปเลย คุยกันสองต่อสอง ตั้งแต่ ๕ โมงเย็นฟาตจน ๒ ทุ่ม คุยธรรมะกัน คุยไปคุยมาก็ไปเข้าจุดที่ท่านดับหัวอก ท่านก็เล่าให้ฟัง พอท่านเล่าให้ฟังจบลง เราก็กราบเรียนท่านจุดนั้นเลยละ พอกราบเรียนท่าน โอ๊ย ท่านร้องโก้งเลยนะ “ เอ้อ อย่างนี้ซิ ๆ ” คือหลาวอันนี้มันออกผิงเลยนะท่านมหา ทั้ง ๆ ที่ผมยังไม่ได้ปฏิบัติตามอุบายของท่านมหาสอน ท่านว่าสอนนะ ไม่ได้พูดธรรมดา

ไอ้หลาวแหลมปัญหานั้นเหมือนกับว่าถอนบึ้งออกไปเลยเทียว พอท่านมหาสอนบึ้งเข้ามา มันโดนอันนี้ ถอนบึ้งมาเลยพอใจ ๆ คนเตี่ยวนะพูด สองต่อสองเท่านั้นนะ อู๊ยพอใจ ๆ เอาละที่นี้ได้ทางเดิน ท่านมหาเปิดทางให้เรียบร้อยแล้ว เพียงเปิดทางเท่านั้นท่านก็บอกว่า แหลมหลาวนี้ออกหมดแล้วละ ท่านวา่งั้นนะ ที่นี้เอาละเข้าละที่นี้ ไม่สงสัย ท่านยัง โถ ๆ สำคัญ ๆ นี่ละอันหนึ่งคุยธรรมะกัน เสร็จเรียบร้อยแล้ว คราวหลังเราตามปัญหานี้ พอดีไปถึงท่าน ท่านหุหนวกแล้วที่นี้ ท่านพูดกับเราเบา ๆ ก็ได้ ตอนนั้นเรายังไม่หุหนวก หูตืออยู่ เวลาท่านพูดกับเราเบา ๆ ก็ได้ยิน แต่เราพูดกับท่านท่านไม่ได้ยิน แล้วมีคนคอยฟังอยู่ข้างนอก ไม่ได้เรื่อง

เราก็เลยเขียนจดหมายน้อยเลย ถามปัญหา จดหมายแค่นี้ละถามปัญหาเฉพาะ ๆ พอท่านจับปัญหาได้ท่านจบ(ยกมือใส่ศีรษะ) ยกอันนี้ขึ้นมา อ่านยืมปั๊บปั๊บท่านเขียนท่านก็ยื่นกลับมา เราก็มาอ่านดู พออ่านแล้วเราก็เขียนอีก ไม่มากละปัญหา พอเขียนแล้วเอาถวายท่าน คืออันนี้เราหายสงสัยแล้ว ยังมีอีกแง่หนึ่งเราถามอันนี้ ท่านผ่านหรือยังความหมาย พอถามเข้าไปปั๊บ ท่านตอบมาแล้วผ่านเรียบร้อยแล้ว หายสงสัย ท่าน

ว่าจั้น แล้วท่านก็แสดงขอบบุญขอบคุณย่อ ๆ ให้เรา ตั้งแต่โน้นมาเราก็ไม่ได้ถามอีก เพราะปัญหาที่ถามนี้ไม่ใช่ปัญหามีในตำรา ปัญหามีในภาคปฏิบัติ รู้หรือชัดซึ้งก็เป็น ชั้นภาคปฏิบัติ เวลาท่านเป็นก็ไม่มีในคัมภีร์ มันเป็นขึ้นในใจ

นี่ก็เลสมันอยู่ใจนะ มันไม่ได้อยู่ในคัมภีร์นะ พอตอบจุดที่สองนี้เสร็จเรียบร้อย ท่านก็บอกหายสงสัย ตั้งแต่นั้นไม่ได้คุยกันอีกเลย แล้วเราก็ไม่สงสัย เพราะปัญหานี้ถ้าไม่รู้อันตอบไม่ได้ ก็เหมือนอย่างหลวงปู่แหวน ที่ตอนนีพูดให้มันถึงพริกถึงขิง เหมือนกัน กับหลวงปู่แหวนนี่ก็ขัดกันเสียจนกฎจะฟังเอานะ สามองค์ พระอุปัฏฐาก ท่านองค์หนึ่ง กับเรา กับหลวงปู่แหวน นี่ก็ข้อปัญหา เพราะชื่อเสียงท่านโด่งดังมานาน ท่านก็คงจะเตรียมพร้อมที่จะขัดกับเราเหมือนกันแหละ ไอ้เราก็เตรียมพร้อม พอไปที่ ไรมีแต่แขกแต่คน เราก็ต้องหาอุบายให้คนทั้งหลายนี้รอไว้หมด เวลานี้ให้อาจารย์เข้าไป หาท่านเสียก่อนนะ ไปคุยกับท่านเล็กน้อย เสร็จเรียบร้อยแล้วจะออกมา ให้สัตย์ญาณ แล้วค่อยเข้าเฝ้าท่าน ยังไงก็ต้องได้เฝ้าได้กราบไม่สงสัยแหละนะ แต่เวลานี้ให้ขอเวลา สำหรับอาจารย์เล็กน้อย เขาพอใจแตกฮือกลับไปหมดเลย รอเรา เราก็เข้าไป นี่ละพาด กันเลย กับหลวงปู่คำดีสองต่อสอง ท่านร้องไห้อีกเลย “เอ้อ ขึ้นทันที”

นี่เห็นไหมปัญหาเป็นอย่างจั้น ตั้งแต่นั้นมาแล้วคิดดูก็มีผู้ใหญ่ท่านไปกราบเยี่ยม ท่าน ผู้ใหญ่ทางกรุงเทพฯเรานี่ ไปส่งท่าน ท่านมาผ่าตัดที่กรุงเทพฯ แล้วท่านกลับไป ผู้ใหญ่ทางกรุงเทพฯเราก็ตามส่งท่าน เวลาเขาจะกลับมาไปลงเครื่องบินที่จังหวัดเลยเลย ทีเดียว พอเวลาจะกลับมาก็กราบลาท่านว่าจะไปหาท่านอาจารย์มหาบัว “เอ้อ ๆ” ท่านว่าจั้นนะ นี่สำคัญเราไม่ลืมนะ “ขอฝากความระลึกถึงบุญถึงคุณไปถึงท่านอาจารย์ มหาบัวด้วยนะ” ท่านมหาบัวด้วยนะ ท่านมหาบัวเป็นอาจารย์ของอาตมา ท่านปิด เมื่อไร ยิ่งเปิดความดีความกตัญญูของท่านให้สูงขึ้นไป ยิ่งกว่าที่ท่านจะสงวนตัวด้วย อาวุโสกันเด พอท่านพูดอย่างนั้นเหมือนว่าขึ้นเลย ความถ่อมตัวนั้นละพุ่งขึ้นเลย เป็น ธรรมที่สูงสุด นี่เราก็ไม่ลืม

พอมรณภาพแล้ว อริขของท่านก็กลายเป็นพระธาตุเลย เราก็ไม่สงสัยตั้งแต่ตอบ ปัญหาแล้ว ปัญหาครั้งที่สองที่ไปตามปัญหาท่าน ท่านตอบมาอย่างถูกต้องหายสงสัย จากนั้นมาแล้วท่านก็มรณภาพไม่กี่เดือน นี่พูดถึงเรื่องท่านอาจารย์คำดี อริขของท่าน กลายเป็นพระธาตุแล้ว ก็มีเท่านั้น ที่พูดตะกี้นี้มาต่อกันอะไรบ้าง ลืมแล้ว มีอะไรบ้าง ไหม (กฎกับทางจงกรมท่านชาวดู เขาเลยบอกบุญลูกศิษย์ให้ช่วยกันทำบุญไปบูรณะ) ก็ไม่มีอะไรชัดซึ้ง แต่การที่เขาจะทำทางจงกรมถวายท่าน เรียกว่าทำไว้เป็นที่กราบไหว้ บูชา เป็นที่ระลึกเท่านั้นเอง ที่จะให้องค์ใดมาเดินจงกรมกับท่านไม่มี จ้างก็ไม่เอาเงิน

ถึงจะจับขาลาก ขาขาดก็ไม่ยอมไป แต่ทำไว้เพื่อที่ระลึก เพื่อกราบไหว้บูชา เราก็มองไม่เห็น มีอะไรขัดข้อง

อย่างพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว เวลาพระอานนท์เข้าไปที่พระพุทธเจ้าประทับ ทั้งกราบทั้งไหว้ ทั้งคลานเข้าไป ประหนึ่งว่าพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่นั่น ที่ไหนที่เป็นที่ของพระพุทธเจ้าประทับอยู่แล้ว บรรดาพระทั้งหลายเข้าไป มีพระอานนท์เป็นต้น จะเท่ากับพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่นั่น ทั้งนั้น การทำอันนี้ก็เท่ากับท่านอาจารย์คำดีอยู่ที่นั่น เพราะเป็นทางจงกรมของท่านโดยเฉพาะ ด้วยเหตุนี้เราจึงไม่มีอะไรขัดข้อง ท่านผู้ใดอยากทำก็ทำได้ มีเท่านั้นแหละ

ท่านอาจารย์คำดีเป็นพระที่ไม่ลืมตัว ตั้งแต่ไหนแต่ไรมา ตั้งแต่เรียนหนังสือ อายุพรรษาท่านก็ไม่แก่ แต่ท่านตั้งใจมาตั้งแต่บัดนั้นจนกระทั่งเราออกปฏิบัติ ต่างคนต่างเป็นพระอาวุโสขึ้นมา พรรษาเราก็กว้างแล้ว กว่าจะไปหาท่าน ท่านตั้งอกตั้งใจปฏิบัติตลอด เวลาท่านมาพักกลับมาที่วัดศาลวัน เวลาออกจากนี้ท่านก็เข้าไปป่า เช่นอำเภอปักธงชัย อำเภอกะทอก มันมีป่ามีเขา เป็นประจำ แล้วจึงได้มาพบกัน ท่านมาสร้างที่วัดถ้ำผาปู จึงได้เกี่ยวข้องพัวพันกันตลอดมา จนกระทั่งท่านมรณภาพจากไป ท่านเป็นพระกตัญญู พุทธอันนี้ขบขัน เคยพูดกับผู้กำกับแล้วใช้ไหม

นี่เรื่องมันต่อกันนะ เรื่องไปต่อกันเหตุที่จะพูด ในอีกสองวันเราจะไป ท่านนิมิตในภาวนาของท่าน ท่านนิมิตสำคัญนะ นิมิตในความฝันของท่านสำคัญ ไม่เคยผิดพลาดนะ เช่นเราจะไปหาท่านเมื่อไร วันนี้ท่านมหาจะมา แนะ บอกพระแล้วนะ ปรากฏแล้วเมื่อเข้านี้บ้าง หรือเมื่อคืนนี้บ้าง นี่ท่านมหาจะมาเยี่ยมนะ พระเถรอย่าไปที่ไหน ให้อร่าท่านอยู่ที่นี่ ส่วนมากท่านจะมาถึงที่นี่ประมาณเที่ยง ท่านว่าฉัน เพราะท่านจะมาตอนหลังจันทันแล้ว ที่ท่านบอกวันไหน พระเถรไม่ให้ห่างไกลจากกุฏิท่าน ให้คอยต้อนรับท่าน ท่านมาแล้วก็ให้รับต้อนรับ นำท่านเข้ามาเลย

ที่นี้ตอนต้นนั้นซิ ตอนสำคัญนะ วัดจังหวัดขอนแก่น เขาเรียกสามเหลี่ยมที่จังหวัดขอนแก่น ที่เป็นตลาดลาดเล แต่ก่อนเป็นดงทั้งหมดนะ เราชโมยหนีไป ชโมยหนีจากหมู่จากเพื่อน ตั้งแต่ห้วยทรายมา โดยหาอุบายวิธีบอกว่าจะไปเยี่ยมแม่ ถ้าไปลำพังพระรุมชี่ นี้ไม่ได้ไปเยี่ยมแม่นานแล้ว เลยไปเยี่ยมแม่ก่อน ใครจะไปนะไม่ได้ มันจะหาความวิเวกที่ไหนคนจะไปเยี่ยมแม่ ไปเยี่ยมแม่ได้สองคืน จากนั้นก็เปิดเลย นั่นละชโมยหนี ไปจังหวัดขอนแก่น ดีตัวก็ไม่ให้ใครทราบ ให้น้องไปตีตัวให้ ที่นี้ก่อนที่เราจะไปท่านสั่งพระอย่างเอาจริงเอาจังนะ นี่นะ ผมจะได้พบพระองค์สำคัญอยู่เร็ว ๆ นี่นะ ปรากฏในนิมิตชัดเจนมาก ผมจะได้พบพระในเร็ว ๆ นี้

เพราะฉะนั้นขอให้ใครไปจัดเวรกันนะ ให้ไปอยู่เฝ้าที่ศาลา เวลาที่มีพระกรรมฐาน มา อย่าให้ท่านผ่านไปถ้าเป็นพระกรรมฐาน ให้ได้พบกับผมเสียก่อน เพราะนิมิตเมื่อคืนนี้ชัดเจนมากว่าจะได้พบพระองค์สำคัญในเร็ว ๆ นี้ นะ ว้างั้นนะ ท่านเลยจัดให้พระมาเฝ้าศาลา เผอิญท่านมาพักที่นั่นได้สองคืน พระองค์นี้มาเฝ้าศาลาทั้งกลางคืนกลางวันนะ ศาลา อยู่ ๆ เราก็โผล่ไปแหละ เราไปองค์เดียว ก็นิสัยเราเป็นอย่างนั้น พอโผล่ไป พระก็ไม่รู้เรา พอโผล่เข้าไปพระก็มาต้อนรับ เราคอยฟัง ถ้ามถึงเรื่องท่านอาจารย์ท่านอยู่ใหม่ อยู่ท่านอยู่

จากนั้นพระก็เลยเล่าให้ฟังตามนี้แหละ ว่าที่มาพักอยู่ที่นี้ก็คือท่านอาจารย์ท่านสั่งให้จัดเวรกัน มาพักรอรับพระกรรมฐานที่ท่านได้ในนิมิต ว่าท่านจะได้พบในเร็ว ๆ นี้ ผมก็มาพัก มาเฝ้าศาลานี้ตามคำสั่งของท่าน ว้างั้นนะ คือตอนนั้นไม่รู้เรานะ ว่าเรามาจากไหน เราก็ชักเรื่อย ก็คนหนึ่งไม่รู้ มันก็สนุกซักไซ้ไหมละ ท่านก็เล่าให้ฟัง เล่าไปจนกระทั่งถึงอาจารย์มหาบัว เราก็นั่งอยู่นั้นอาจารย์มหาบัว เล่าไปถึงอาจารย์มหาบัว อาจารย์มหาบัวปฏิบัติยังงี้ ๆ พระองค์นี้เปิดอกให้เราฟัง ก็เรานั่งฟังอยู่นี้ พอเสร็จเรียบร้อยก็มาถามชื่อ ตอนที่เราจะจนตรอกนะ กลับมาถามชื่อ ท่านอาจารย์มาจากไหน มันก็ตอบง่าย ก็เรามาจากอุดร ก็เราตีตัวรถไฟมาจากอุดร

แล้วท่านอาจารย์ชื้อว่ายังงี้ มันจะติดนะ เราก็จ้อเสียก่อน แะบหมัดเรอีก “ถามไปทำไม” “เพื่อเวลาท่านอาจารย์ถามจะได้กราบเรียนท่านถูก” เราก็ต้องบอกว่า “บัว” พอว่าบัวท่านตื่นยุบยับ ๆ หรือท่านอาจารย์มหาบัวหรือ คึกคักตื่นเต้นดีใจ ท่านอาจารย์ท่านเล่าถึงอยู่ตลอดเวลา นั้นละเรื่องราว นี่เป็นพักหนึ่ง แล้วเราก็ดูที่ศาลา ว่าศาลาหลังนี้ที่ว่าให้พระมาเฝ้าอยู่นี้มีอะไร หรืออาศัยพระอาคันตุกะที่เป็นกรรมฐานจะมานะ จึงหาอุบายให้พระมาเฝ้าศาลา ด้วยจะเกี่ยวข้องกับวัตถุอะไร เราดูไปที่ศาลาก็ไม่เห็นมีอะไร อ้อ เป็นความจริง

ถ้าเป็นสิ่งที่ของสาระสำคัญที่ควรจะเฝ้า ที่บอกว่าให้มาเฝ้าเพื่อดูพระก็ยังไม่มีความหมาย อาจจะเป็นอันเป็นหลัก แล้วหาอุบายวิธีนี้ได้ แต่นี่มันไม่มีอะไร เอ้อ ยอมรับ พอไปตอนเย็นบ้ายสี่โมงพระก็ไปกราบเรียนท่าน เอ้อ ท่านมาเดี๋ยวนี้แล้ว ๆ ท่านเล่าตรงเป้งเลยกับพระที่บอก มันเข้ากันได้เลย แล้วถามพระองค์นี้มาพักอยู่นี้ได้กี่คืนแล้ว ได้สองคืน ทีนี้ตอนเช้าตอนสำคัญ มันมีเป็นจุด ๆ นะ ตอนที่เราไปที่แรก พระเถรไม่รู้จักกับเราเลย เพราะไม่เคยเห็นเรา ก็มีแต่ท่านองค์เดียวรู้เรา นอกนั้นไม่มีใครรู้เลย ทีนี้ตอนเช้าท่านเป็นหัวหน้า เราก็เป็นองค์ที่สอง

เวลาพระเอาอาหารเข้ามาจัดถวายท่าน จากนั้นก็แจกพระเป็นแถวไปเลยนะ พอพระก้มหน้าเข้ามาที่โรนี่ คือท่านพูดกระซิบนะ ทีนี้เราก็ไม่ใช่คนหูหนวกละซี พอพระ

ก้มหน้าเข้ามาหาท่านเมื่อไร เอาอาหารเข้ามาใกล้ๆ บาตรท่าน รู้จักไหมนี่เสื่อ ท่านกระซิบ รู้ไหมนี่เสื่อ ท่านพูดกับพระเราก็ได้ยินชัดเจน ท่านกระซิบนะ เรารู้ชัดเจนนะ ถ้าองค์ไหนเข้าไปหาท่านองค์อื่นท่านไม่พูด กลัวเราจะรู้ ท่านกระซิบเฉพาะพระ ให้เตือนกันเองความหมายว่าฉัน เพราะแต่ก่อนพระก็เล่าให้ฟังอยู่ ว่าพูดนี้จะพูดถึงแต่เรื่องท่านอาจารย์มหาบัว พอทราบเราว่าท่านอาจารย์ โอย ท่านอาจารย์พูดถึงอยู่ตลอดเวลา

เพราะฉะนั้นเวลาเราไปนั่งอยู่นั้น พระทั้งหลายไม่รู้เราละซิ พอก้มหน้าเข้าไปเตือนพระกลัวเสื่อจะตะปบเอาฉันเอง พูดง่าย ๆ พอเข้าไปให้ระวังนะเสื่อ พอเข้าไปนี่เสื่อระวังให้ตี ทีนี้พระองค์ไหนที่ได้ยินจากท่านแล้ว ออกไปมารยาทเปลี่ยนใหม่หมดเลย วันหลังเรียบหมดเลย คงจะเป็นเสื่อตัวนั้นแหละ เราก็ไม่ลืมนะ ให้ระมัดระวัง กิริยามารยาท อย่าโกโรโกโสดังที่เป็นอยู่ที่นี่ ความหมายว่าฉัน คือท่านไม่ดูใคร ใครจะทำอะไรท่านไม่เคยดู ทีนี้เรื่องของเรากับเรื่องของท่านมันห่างกันขนาดไหน เพราะฉะนั้นท่านถึงเตือนพระ บอกว่านั่นรู้ไหมเสื่อ นั่นละเสื่อนะ มีแต่เสื่อ ๆ อยู่จ้ะ

พระเณรจากนั้นมาแล้วเรียบหมดวัด ก็เป็นอย่างจ้ะ เวลาเทศนาว่าการ ไม่ว่าจะท่านสีน ไม่ว่าจะท่านเผย ไม่ว่าจะผู้ใดที่รองท่าน การพูดถึงท่านอาจารย์นี้รู้สึกจะไม่พ้นในการประชุมแต่ละครั้ง ไม่พูดตอนต้นก่อนเทศน์ก็ต้องพูดหลังจากเทศน์แล้ว พูดถึงเรื่องราว พระเณรเหล่านี้ถ้าอยู่กับท่านมหาบัวนี้ ถูกไล่หนีจากวัดหมดเลย เพราะท่านไม่ดู ท่านไม่เคร่งครัด ความหมายว่าฉันนะ คืออนุโลมตามท่านไม่ดู พูดแต่เรื่องของเรา และพูดเรื่องธรรมะ เรื่องธรรมะยกขึ้นไปพร้อม ๆ กันกับความดูพระ ขับพระ เราเลยขบขัน เรื่องท่านอาจารย์คำดีมีเท่านั้น เป็นพระไม่ลืมเนื้อลืมหัด

ก่อนที่ท่านจะไปมรณภาพที่อุดรเราก็มากรุงเทพฯ พอตีเขาเอาท่านมารักษาที่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา พอเราทราบแล้วเราก็ตามไปดู ไปดูเห็นเขากำลังฉีดยูกฉีดยา อะไรต่ออะไรอีกทีก็อยู่ ท่านสีนเป็นหัวหน้า เอาใหญ่เลยนะเรา แบบว่าโดยด่วนเลย เชียว พอไปเห็นท่านสีนเอาท่านอาจารย์มาหรือยัง ท่านอาจารย์ไม่ใช่พระประเภทเหล่านี้นะ ใส่กันเปรี้ยว ๆ ให้รีบเอาท่านกลับ ผมมาครู่เดียวผมดูไม่ได้แล้วนะ แล้วไปอยู่ได้สองคืนก็เลยรีบเอากลับ คือเราบังคับท่านสีนให้รีบเอากลับ กาลเวลาของท่านที่จะตายมีมากที่สุดแล้วเวลานี้ จะไม่เป็นประโยชน์อะไรจากหยุดจากยา นอกจากทำให้ท่านเกิดความลำบากรำคาญไปเท่านั้น ให้รีบเอาท่านกลับ บอกเลยนะ อยู่อย่างมากสามคืนรีบเอากลับไป อยู่ไม่กี่วันท่านก็มรณภาพ อันนี้ก็เราไล่ไปนะไม่ให้อยู่

(พอดีจะทำหนังสือด้วยเจ้าคะ) การแต่งหนังสือนี้เป็นผู้ใดแต่งก็ไม่รู้ (อาจารย์สีนแต่งครับ) ท่านสีนเขียนไว้หรือ (เป็นคำเทศน์ของหลวงปู่เป็นส่วนใหญ่ และเป็นลายมือของหลวงปู่เป็นส่วนใหญ่เจ้าคะ) ถ้าเป็นท่านสีนพอวางใจได้ ถ้าเป็นพระสุมสี่

สุม้ทำไปเขียนเรื่องของครูบาอาจารย์อย่างนี้ไม่เหมาะสมเลย ความหมายว่าฉัน องค์ท่าน เป็นยังงี้ผู้ที่จะมาเขียนเป็นพระประเภทใดสมควรกันหรือไม่ สำคัญมากนะ เพราะจะ นำออกทำประโยชน์ผู้เขียนเขียนสุม้สุม้ทำไม่ได้หลักได้เกณฑ์คุณค่าไม่ค่อยมี ดีไม่ดี เขาตำหนิท่านอีก องค์ใดก็ตามนะ ถ้าเขียนไม่ถูกต้องตามนั้นมีทางตำหนิได้นะ ต้องเป็นผู้สำคัญที่จะเขียน

สำหรับท่านสีธนเราก็เข้าใจ ถ้าเป็นองค์อื่นไม่เหมาะ การเขียนประวัติของครูบาอาจารย์องค์สำคัญแต่ละองค์ ๆ นี้ จะเอาสุม้สุม้ทำไปเขียนไม่ได้นะ เสีย เรา ตัวเท่าหนู นี้เรายังคิดเต็มหัวอก เริ่มต้นที่เราจะได้เขียนประวัติหลวงปู่่มันนะ เริ่มต้นที่เราจะได้เขียนประวัติท่านนี้ เป็นมาจากตอนท่านป่วยในพรรษานั้นนะ เป็นพรรษาที่ท่านจะมรณภาพด้วย แต่ก่อนท่านไม่เคยพูดเลย อยู่กับท่านมาเท่าไรพระเณร แต่ในค้ำวันนั้นเวลาขึ้นไปหาท่านมาก ๆ ไปนี้ท่านขึ้นเป็นลักษณะเอะใจ “เอ้อ” ท่านว่าฉันนะ

“นี่ผมได้อยู่กับพระกับเณรมาเป็นเวลานาน แนะนำสั่งสอนมามากต่อมากแล้ว และใครได้คิดอย่างบ้างหรือเปล่า ใครได้คิดอะไรบ้างหรือเปล่า คือว่าได้แนะนำสั่งสอนอบรมมานานแสนนานด้วยอรรถด้วยธรรม แล้วใครได้คิดอะไรไว้บ้างหรือเปล่า ว่าฉันเราก็ตอบขึ้นมาทันทีเลยนะ “คิดเต็มหัวใจ แต่เวลานี้งานเต็มหัวอก ไม่มีเวลาว่างเลย” เรว่าฉันนะ ท่าน “เอ้อ” ขึ้นเลย เอาละที่นี้ “อันนั้นเป็นงานของตัวเองซึ่งเป็นงานจะ กว้างขวางมากมาย งานนี้ไม่จำเป็น” ตกลงงานของท่านไม่จำเป็นนะ

ที่ท่านพูดถึงเรื่องที่เราแนะนำสั่งสอนหมู่เพื่อนมามากแล้ว ใครคิดยังงี้ ได้จด ได้เขียนจารึกเรื่องของท่านไว้บ้างหรือเปล่า ความหมายว่าฉัน ท่านถามอย่างนั้น แต่เราตอบมาทันที บอกว่าเราคิดเต็มหัวใจ แต่เวลานี้งานเต็มหัวอก กระดุกกระดิกไม่ได้เลย เรว่าฉัน ท่านก็ตอบ “เอ้อ เองงานเจ้าของให้ได้นะ” ขึ้นทันที “งานอื่นใดไม่สำคัญ ขอให้เองงานเจ้าของให้ได้ มันจะกระจายไปหมดถ้างานเจ้าของได้ เป็นประโยชน์ มหาศาล เองงานเจ้าของให้ได้นะ งานของท่านเลยทิ้งเลย ที่นี้พอท่านพูดอย่างนั้นก็ เป็นอันว่ายุติไปแล้ว แต่เรื่องของเราไม่ยุติละชิ เป็นอารมณ์กับเรื่องที่จะเขียนประวัติ ท่าน คำว่าเวลานี้งานกำลังเต็มหัวอก ก็เป็นเวลาจิตใจกำลังหมุ่นตัว เป็นธรรมจักร ท่านก็เพียบทางธาตุทางขันธ จะล้มหายตายจากพวกเราไปไม่กี่วันนี้

ไอ้เราก็เพียบทางจิต ระหว่างกิเลสกับธรรมพิดกันอยู่บนหัวใจ ไม่มีเวลาได้ พักผ่อนกันบ้างเลย คือเป็นเวลาที่สุดมุนมากที่สุดที่เราได้พูดว่าท่านเพียบทางขันธ เราเพียบทางจิต แล้วมันก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ พอเรื่องราวผ่านไปเรียบร้อย อันนี้ยังฝังอยู่ในหัวใจ หาโอกาส พอได้โอกาสจึงได้เขียนประวัติท่านออกมา การเขียนประวัติท่านนี้ เขียนดูทุกกิติทุกกิตทุกกะทุกกา ตามดูด้วยสติด้วยปัญญาเต็มเหนี่ยว ๆ ตลอดจนจบ

เพราะฉะนั้นเวลาเราเขียนประวัติของท่านเสร็จออกมาแล้ว มอบให้ทางโรงพิมพ์เขา ถึงบอกไม่ให้ตรวจปรุฟ ทุกอย่างเราตรวจหมดเรียบร้อยแล้ว ไม่ให้แก้ ไม่ให้เพิ่มเติม ไม่ให้ตัดออก เราบอกเลยเพราะเราพิจารณาเต็มกำลัง

นี่ละการเขียนประวัติของครูบาอาจารย์ มันสำคัญอย่างนี้นะ เราก็ไม่ได้ถือว่าเราเฉลียวฉลาดประการใดละเขียนประวัติของหลวงปู่มั่น แต่มันเต็มภูมิของเราด้วยความบริสุทธิ์ใจและด้วยความรักความเทิดทูน ความเคารพเลื่อมใสท่านสุดหัวใจแล้วเราพอใจ แต่งก็แต่งแบบนั้นเหมือนกัน เพราะฉะนั้นจึงได้ถามมานี้ เวลาจะเขียนประวัติท่านใครเป็นคนเขียนของหลวงปู่คำดี อย่างท่านสีนพอเป็นไป ไม่ว่า ถ้าสุมสี่สุมห้าไปเขียนไม่เหมาะว้างั้นเลย

ชมถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตาทุกวัน ได้ที่
www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th